

Børne Blad

WALDORF

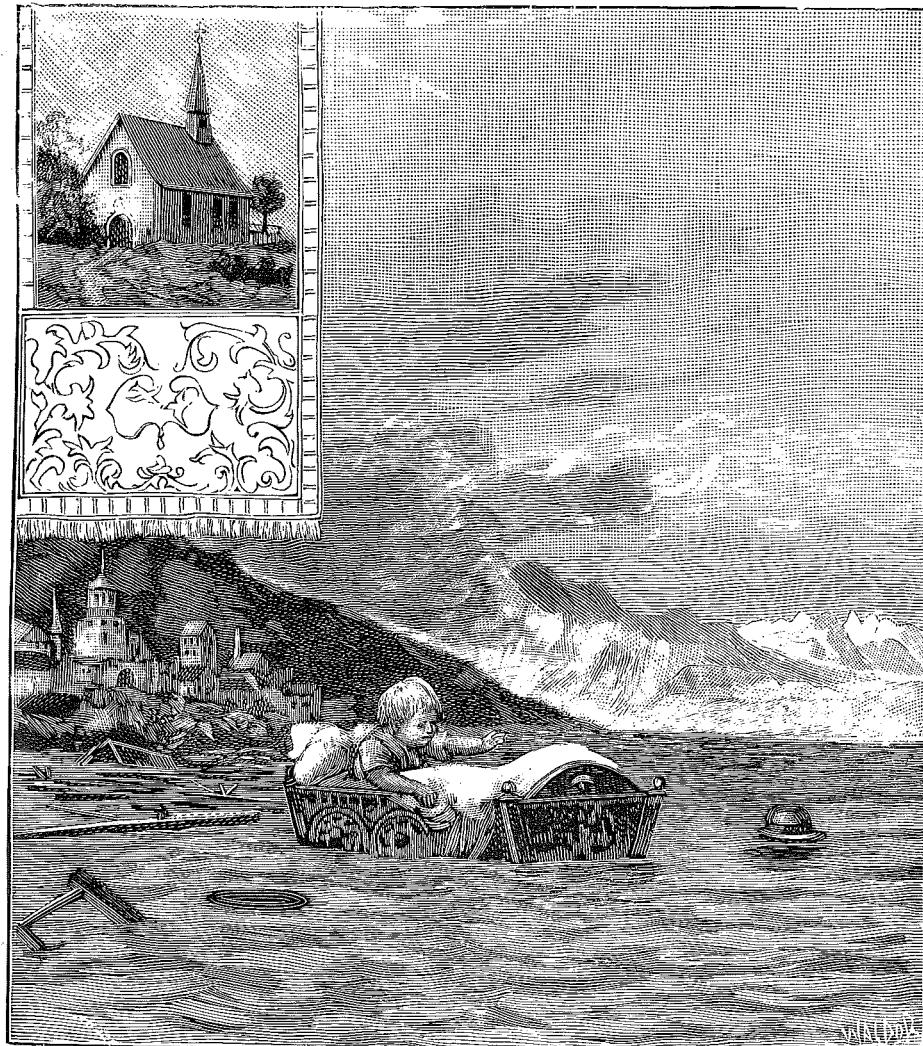

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter

Nr. 13

29de marts 1896

22de aarg.

Ulrikken i Zug.

Børneblad

udkommer hver lørdag og kostet 50 cents for aaret, betalt i **forud**. I pakket til en adresse paa over 5 ekspdr. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspdr. for 35 cents. Det kostet det 60 cents.

Prænge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende reaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsstolen.

Tredje afgang.

I. Iesu.

Den tredje artikel.

XV. Den evige død.

A B C - k l a s s e n : Matt. 10, 28: Frygter for den, som kan fordærve baade sjæl og legeomme i helvede.

K a t e l i s m u s - k l a s s e n : Samme som ovenfor og Matt. 7, 13: Gaar ind ad den snevre port! Thi den port er vid, og den vei er bred, som fører hen til fordærvelsen, og de er mange, som gaar ind gjenem den.

F o r k l a r i n g s - k l a s s e n : Samme som ovenfor, Matt. 25, 41 (Sp. 424) og Joh. 3, 36 (Sp. 425).

V i n k.

(Den rige mand, Bbh. 70; giesten uden bryllupsklædningen, Bbh. 73; den unhyttige tjener, Bbh. 74; Jesu Gudsforladthed og først paa korset, Bbh. 94).

— Intet i den kristelige forkyndelse egger tidsaanden mere end dette: At der er et pinens sted for dem, der ikke dør i Herren — at dette sted aabner sig for dem lige efter døden — at pinen der maas lignes med il. fluer — at svælget mellem dette sted og paradiset er noverstigeligt.

— Veien til helvede er brolagt med gode forsætter.

— Der var engang en hyrdegut, som var berømt overalt for de fløge var, som han gav paa alle spørgsmaal. Endog til landets lange var rygget om hans visdom naæt. Han lod ham hente og gav ham det spørgsmaal at svare paa: „Hvor lenge varer evigheden?“ Da gav hyrdegutten det svær: „Langt borte esteds ligger der et diamantbjerg, som er en mil bredt, en mil højt og en mil langt! Engang i hvert aarhundrede kommer der en lidet fugl flyvende og hvæsser sit næb paa bjerget. Og naar hele bjerget endelig paa denne maade er blevet opslidt, da er det første sekund af evigheden henrundet.“

— Hele vort forgangne liv ligger i os; endog nu føler vi det undertiden ligesom øre paa sig i øerne. Fuldstændig glemmel synes at være umulig for den menneskelige aand. Et ør kan lægges over den for en tid; men engang skal det spaderives. Tænk, hvilket gyseligt selskab den guds forladte sjæl skal bestinde sig i, naar alle hans synders gjensærd skal troppe op i pinens sted og omkring ham, saa han ikke kan slippe fra dem!

— Det er sandt, at om Gud havde villet henfætte den rige mand i himmelen, saadan som han var ved døden, da havde han der følt sig som i helvede.

— At der staar, at den rige mand var i pine, da han oplostede sine sine, vil ingen kunne negte, og da var det ham ligegyldigt, enten hans pinestid falbes Gehenna eller Hades, helvede eller dødsriget.

— Hvis den ugudelige ikke behøvede at frygte mere end tilintetgørelse, saa havde det ikke været ham „bedre, at han ikke var blevet født.“

— Kong Karl den Riende af Frankrig, som foranstaltede det blodige myrderi af Protestanterne i Paris paa Bartholomæusnatten, havde efter den stund ingen fred i sin sjæl og døde snart efter, badet i sit eget blod, som biød frem af aarerne. Kort før sin død skreg han: „Hvilket blod! Hvilke mord! Hvad skal jeg gjøre? Jeg er evig fortapt. Jeg ved det!“

— For nogen tid siden talte en gammel mand meget foragteligt om den lære, at der er en evig pine for dem, som dør i vantro. Den grund, som han idelig og altid kom med, var: „Nu er jeg hittii aar gammel; men aldrig har jeg endnu set et saadant sted, som helvede, trods alt, hvad der prædikes om det.“ Engang træf det sig saa, at hans lille sonneøj, en gut paa syv aar, hørte denne tale af bedstefaderen. Da spurgte den lille: „Bedstefar, har du allerede engang været død?“

— Hvor lidet du ved, hvad der vil blive følgen af, hvad du gør, naar du kaster hint lille sorte sædefrs af en giftig plante ned i jorden! Det ser saa lidet og uskyldigt ud som frøet af den nyttigste plante. Men hvor lidet ved du ikke, hvad der vil komme ud af det!“ Og ligeban er det med en menneskesjæl, som vokser og tiltager i hovmod, i egenhærighed, i vellyst og flenskab mod Guds vilje. Saadan en sjæl falder ned i døden som et sædefrs i en furu. Dens rødder skal komme frem igjen, dens stamme skal igjen hæve sig, den skal vokse igjen. Men hvem kan udfige, hvad der skal blive af den vest? Hvad vil det uigenførlige menneske blive, naar det vokser op i en anden verdens jordbund? Hvis vi i al vor ubvilling her paa jorden bare er som sædefrs, til hvilke ondskabens højder skal de ugudelige naa der, hvor der intet er, som kan hemme deres ondskab, hverken hensyn til Gud eller mennesker?

Lessons for the Sunday School, THIRD YEAR.

13. Lesson.

THE THIRD ARTICLE.

XV. Of Eternal Death.

ABC Class: Matt. 10, 28: Fear him which is able to destroy both body and soul in hell.

Catechism Class: Same as above, and Math. 7, 13: Enter ye in at the strait gate: for wide is the gate, and broad is the way that leadeth to destruction, and many there be which go in therat.

Explanation Class: Same as above, Matt. 25, 41 (Qu. 424), and John 3, 36 (Qu. 425).

SUGGESTIONS.

(The rich man, B. H. 70; the guest without the wedding garment, B. H. 73; the unprofitable servant, B. H. 74; Jesus forsaken of God on the Cross, B. H. 94).

— The quarrel of the world with Christianity comes to its issue upon this doctrine of future endless punishment.

— No wonder that this truth is unpopular with the rejecters of Christ, — a truth, which, if it were conceived fully by them, would involve the whole face of nature in gloom, would hang the very heavens in black, and make all their nightly and daily glories but the torchlight of a funeral chamber; a truth which, contracting the life of the infidel to a short winter-day, stretches out beyond it the drear, the starless dark of a midnight on which no morning shall ever dawn.

— Eternity is but Time's harvest-home, Futurity the blossom of to-day.

— The hour of death may fitly be likened to that celebrated picture, in the British National Gallery, of Perseus holding up the head of Medusa. That head turned all persons into stone who looked at it. There is a warrior represented with a dart in his hand; he stands stiffened, turned into stone, with a javelin even in his fists. There is another with a poniard beneath his robe, about to stab the hero; he is now the statue of an assassin, motionless and cold. Another is creeping along stealthily like a man in ambuscade; and there he stands, a solid rock; he has looked only upon that head, and he is frozen into stone. Such is death. What I am when death is held before me, that I must be forever.

— The saddest road to hell is that which is under the pulpit, past the Bible, over warnings and invitations, and through the midst of a father's entreaties and a mother's tears.

— The last words of Hobbes, the infidel, were: "I am taking a fearful leap into the dark."

— The wicked, like the mole, in death opens the eyes which he always had shut while he was alive.

— "I am going down a terrible hill and can't get the brakes on," cried a once blasphemous stage-driver in the West on his death-bed.

— The lost soul will raise himself out of the fire only to fall back in it. He will always feel the desire of rising, because he was created for God, as a bird shut up in a room flies to the ceiling and falls down again; the just wrath of God is the ceiling which keeps down the lost.

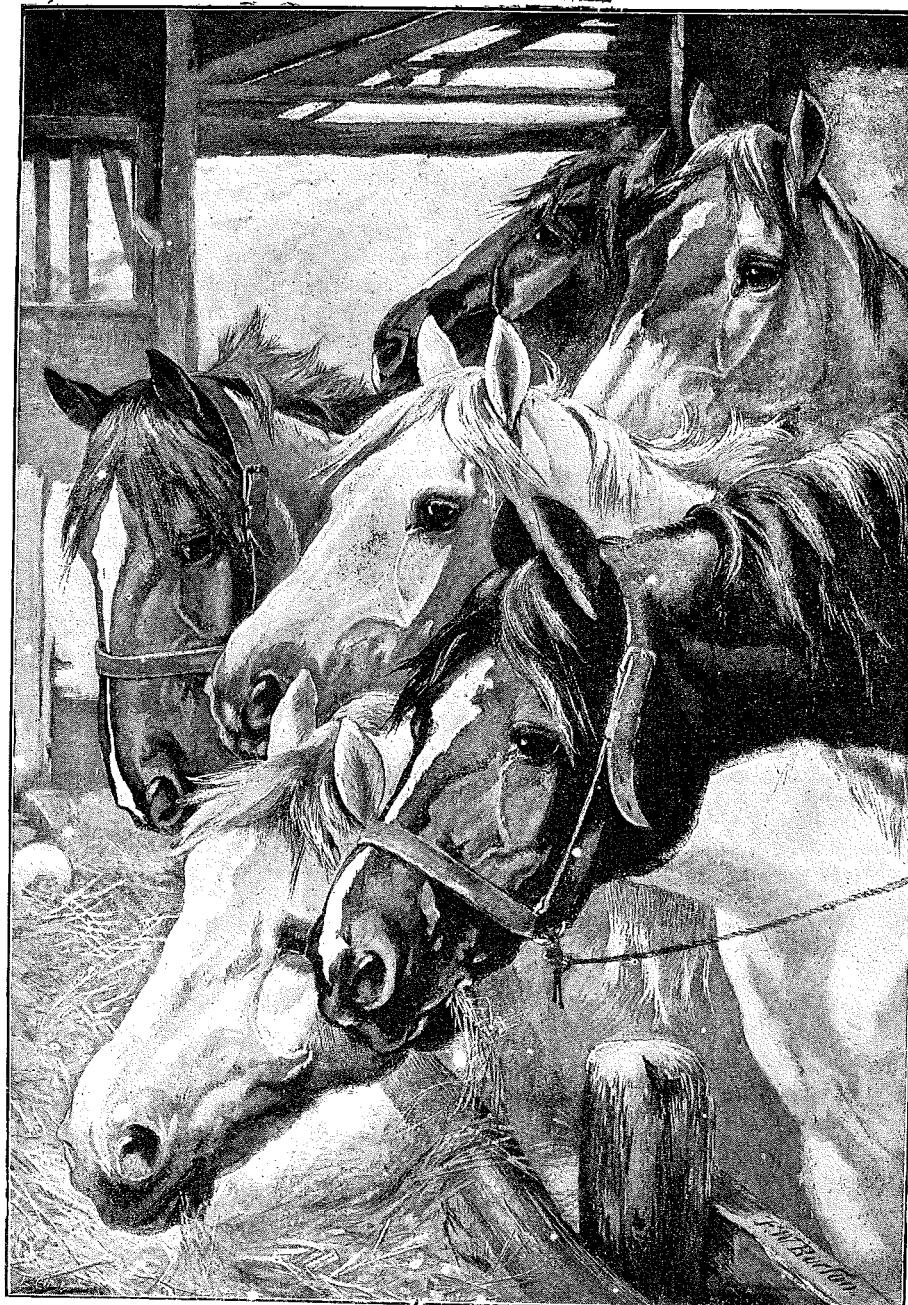
— Col. Richardson, an orthodox Christian, and two Universalists, were in a boat on the Niagara river, some distance above the Falls. The Universalists began to rally the colonel on his belief in future punishment, and expressed their astonishment that a man of his power of mind should be so far misled as to believe that horrid doctrine. The colonel defended his faith, and the result was a controversy which was carried on so long and earnestly, that when they at last looked around, they found that the boat was hurrying with great rapidity toward the Falls. The Universalists at once dropped the oars, and began to cry to God to have mercy on them. Richardson laid hold of the oars, exerted all his strength, and by God's mercy, they reached the shore. When they had landed, he thus addressed his companions: "Gentlemen, it is not long since you were railing at me for believing in future punishment. Your opinion is, that when any man dies, the first thing of which he is conscious is being in heaven; now, I want to know why you were so terribly frightened when you thought that in five minutes more you would be over the Falls in glory?" The Universalists were silent for some time; at length one of them said: "I'll tell you what, Colonel Richardson; Universalism does very well in smooth water, but it will never do to go over the Falls of Niagara."

— A young man called on a minister whom he had heard preach on future punishment, and said: "I believe there is a small dispute between you and me, sir; and I thought I would call this morning and try to settle it." "Ah," said the minister, "what is it?" "Why," replied he, "you say that the wicked will go into everlasting punishment; and I do not think that they will." "O, if that is all," said the minister, "there is no dispute between you and me. If you turn to Matt. 25, 46, you will find that the dispute is between you and the Lord Jesus Christ; and I advise you to go immediately and settle it with him."

— Who spoke those terrible words about the "undying worm," and the "outer darkness," and the "quenchless flame?" He spoke them who died for us, he who is Life and Love eternal. Are we more just than our Redeemer? Do we love human souls more tenderly than he?

Gør brød for mor

Bed krybben.

Den gamle raringen.

1. kapitel.

Der Karlét.

Kor en del aar siden levede i Nantes i Frankrig en gammel mand, som alle folt i byen, baade gamle og unge kaldte for „far Karlét“.

Hvem var denne mand, og hvor var han egentlig kommen fra? Ja, kanske dette var noget, han knapt selv kunde give ordentlig forklaring om; men i mange, mange aar havde man seet ham vandre frem og tilbage i byens gader; han var stadig ude, naar blot den mindste solstraale skinnede ned fra himmelen. „Der kommer far Karlét! Mama, der kommer far Karlét!“ raabte børnene fornsiede, naar de paa afstand hørte de ensformige toner fra hans fløite. Moderen vidste altsor godt, hvad dette glædesudbrud havde at betyde, og hendes barn maatte have voeret meget usikkert, hvis hun negtede det nogle cents, naar hun hørte det juble: „Mama, der kommer far Karlét!“

Naar han holdt op at spille paa sin fløite samlede ham barneflokken om sig ved at synde:

„Kom, ja kom alle mine smaa,
Møller af papir her er at faa.“

Denne sang hørtes, hver gang han dreide om et gadehjørne med sin lange stok, i hvis ene ende en hel masse smaa vindmøller surrede rundt for vinden. Han havde dem i alle mulige farver, røde, gule, grønne og blaa, og det var vel noget for de smaa at se paa, men endnu morsommere var det at kunne holde en af dem i haanden og vente paa, at vinden skulle sætte de lette vinger i bevægelse. Ingen dukke i silke og fløjel kunde slappe de smaa mere moro end disse smaa papirmøller.

Far Karlét var en mand paa mellem 50 og 60 aar, han havde et langt, graat stjeg, var ikke egentlig meget pen, men heller ikke styg. Paa sin dragt anvendte han ikke stor omhu; det mest fremtredende klædningsstykke var en lang mørkegrøn frak, som hverken kunde gjøre fordring paa skønhed eller elegance; men den havde kun et eneste glemmed, nemlig at beskytte sin eiermand mod fulde og regn, og dertil var den god nok;

alt andet brydde far Karlét sig ikke om. Han og hans frak var blevne gamle sammen, og byens folk kunde ikke tanke sig den gamle i nogen anden dragt.

Han faa endnu mere underlig ud paa grund af sin besynderlige swingende gang, som bragte hans vindmøller til at være i en stadig bevægelse. Onde tunger paastod, at sterke drifte var aarsag i den gamles usikre gang; men i saa henseende gjorde de far Karlét uret; det kunde nok hænde, at han tog sig et glas en og anden gang; men han pleiede aldrig at drifte sig druften. En eneste gang havde man seet ham rulle overende og blive liggende i rendestenen med sine varer; men det var for ti aar siden, og senere var det aldrig haendt.

I dethuse var Karlét hverken noget daarligt eller noget godt menneske. Det mest fremtredende træk i hans karakter var forståshed og som følge deraf altfor meget af dovenstab og ladhed.

Hvem skulle han ogsaa arbeide for eller forsørge for? Han stod ganske alene i verden. Og for sin egen del trængte han ikke stort. Han var ikke forbært. Hans ønske var at have saa lidt mæie og anstrengelse som muligt. Paa den maade var hankommen til at gjøre smaa vindmøller og sælge dem. Naar han faa havde solgt nok til at bestride dagens udgifter, tog han resten af møllerne med sig hjem og satte sig til i ro at nyde sin pipe. Paa den maade sparede han ikke op noget, men gjorde heller ingen gjeld, og det var hovedsagen.

Hans bolig var et lidet kammer, hvis hele udstyr länge blot havde været en trækubbe, som han kunde sidde paa, og et teppe til at have over sig om natten. Senere havde han for nogle aar siden arvet efter en nabos en halimmadrås, en frak og et strøbeligt bord, som maatte støttes mod væggen for ikke at falde overende; men trods sin strøbelighed var bordet ham til stor nytte; thi han sad ved det, naar han gjorde sine smaa papirmøller.

Kammeret laa i fjerde etage i en gammel bygning hvis beboere juft ikke hørte til den bedste slags mennesker. Overalt saa man fillede børn lege og hørte trætte og skrig og spættakel. Men det var en fuldstændig ligegyldig sag for Karlét. Hvad gjorde det ham, om hans nabokone i tredje etage var anflaget for tyveri eller om andre af husets

beboere havde maattet tilbringe kortere eller længere tid paa raadstuen? Han nøiede sig med for sin egen del ikke at gjøre noget galt; hvad andre gjorde eller ikke gjorde, var ham en knusende ligegeyldig sag.

2. kapitel.

En afdøds efterladensfaber.

Det hus, hvori Kærlét boede, laa i en siden gade i nærheden af en af byens plads. Paa den ene ende af denne plads stod der en del boder, hvori kunsttryttere og menagerier holdt til, og i gamle vertshuse kunde reisende faa kost og logi.

En aften kom Kærlét hjem efter sin vandring om i byen. Han havde tjenst faa godt, at han havde nok at leve af for hele den følgende dag og endda faa meget tilovers, at han kunde gaa hen i nærmeste vertshus og faa sig et par glas vin.

Da han traadte ind i vertshuset, sad der allerede paa forhaand tre gæster ved bordet iførst med at spise og drikke; det var tre mænd med et alt andet end behageligt udseende, og ved siden af dem sad en lidt pige med et blegt og sygeligt udseende. Barnets øjne var røde, som om hun havde grædt; for sieblikket syntes hun ikke at orke at græde mere, men havde lagt de magre arme i fors paa bordet og hvilede sit hoved mod dem. Gang paa gang sovnede hun, saa hun holdt paa at falde ned. Tilslut reiste en af mændene sig med en alt andet end venlig mine og sagde:

"Hvis du endelig vil sove, kan du jo lægge dig derbort." Og saa var han hende bort i ovnskrogen, hvor paa han etter tog plads hos sine kammerater. Den lille syntes at ikke varmen godt; det røde kjoleliv af fille var ikke nok til at beskytte hende mod kulden, ligesaa lidt som den med guldfletter udstryrede linedanskjole, som hun havde paa. Ogsaa mændenes dragt viste, at de var kunsttryttere, men over sin lette kunstnerdragt havde de varme reisetepper.

"Nei virkelig er hun alt sovnet!" sagde nu en af dem og pegte paa den lille pige, som havde puttet sig hen i en krog og laa uden at røre sig.

"Lad os nu tale om forretningerne", fortsatte den anden. "Hvor skal vi nu gjøre efter fruens død? Forrestillingen i aften har

ikke bragt os stor fortjeneste; det hele er knapt fem dollars. Paa den maade kan det ikke gaa i længden. Hvad siger du, Spring, dertil?"

"Jeg", svarte den tiltalte, "jeg vil blot sige, at jeg ikke længer vil være sammen med eder; jeg har allerede talst med eieren af den store bod; han har tilbuddt mig en plads hos sig, og det er derfor nødvendigt, at vi ordner, hvad vi har at opgjøre med hverandre."

"Hvad vi har at opgjøre med hverandre!" gjentog Strobel, som indtil nu havde været saa ivrig til at drifte, at han ikke havde deltaget i samtalen.

"Dit tossehoved! Maa vi da ikke dele med hverandre? Fruen er død, og vi er hendes arbinger. Saa maa vi vel dele alle hendes efterladensfaber mellem os, før vi stilles. Er det kansté ikke saa? Hvad?

"Jo det er i sin orden", svarte Strobel. "Jeg tager abekatten! jeg er vant til at gjøre mine kunststykker med den."

"Og jeg beholder boden", raabte den, som først havde talst.

"Du er ikke dum, du! Ja, Skarp bliver altid sig selv lig. Han søger for at tildele sig selv broderparten", sagde Spring.

"Er kansté ikke ogsaa jeg den flinkste af eder? Jeg lader eder tage baade abekatten, ekornet og de andre dyr, og dragterne og instrumenterne."

"Og Ella?"

"Ja det er sandt! Hvad skal vi gjøre med den lille? Hun kan ikke være til nogen nytte for os. Vi faar bringe hende paa et vaisenhus", sagde Strobel. "Hun kan samle penge", mente Strobel, "hun er saa lidt, og folk vil synes godt om hende. Forresten kunde det kansté være muligt at gjøre en dverginde af hende."

"Det vil være altfor usikkert. Hendes mor var rigtig en nar. Havde hun tilladt i rette tid, at den lille var blevet med i forestillingerne, kunde hun være blevet en kunstnerinde af første rang. Hun er baade net og levindt; det er slade, at det er temmelig sent for hende at begynde nu."

"For sent! Hun er jo knapt fæls aar gammel; det maa dog være tidlig nok. Lad os forsøge, og hvis det ser ud til at lykkes, paatager jeg mig hendes opdragelse."

(Fortsættes.)

En flydende vugge.

(Med billede.)

Sen 4de mars 1435, altsaa for fire hundrede og én og se'sti aar siden, rammedes den lille by Zug i Sveitz af en frygtelig ulykke; en del af byen forsvandt nemlig pludselig i den indso, ved hvos bred den laa.

Den haarde vinter var bleven afsløst af et sterkt tøveir, og grundens, hvorpaa byen laa, var bleven undergravet af underjordiske hælle og vandsig. Allerede om morgenens den nævnte dag begyndte man nede ved stranden at merke, at jordbunden bevægede sig, og de nærliggende huse rystede, saa der kom sprækker i murene. En stund efter blev der en dybaabning i jorden mellem den øvre bydel og strandgaden.

Man kan tænke sig til, hvilken strok dette vakte i den lille by. Mange forstod, at en stor ulykke var nær, og flyttede ud fra de truede steder med de nødvendigste af sine eiendele. Andre flygtede ikke, men foretrak at blive i sine hjem; de mente, at alt sandsynligvis vilde blive ved det gamle, og ialfald havde det ingen hast.

Men — allerede klokken 5 om eftermidagen hørtes paa lang afstand voldsom larm, og pludselig sank den nederste gade med sine huse ned i dybet; ogsaa ringmuren med sine taarne fulgte med. Tykke støvskyer hævede sig fra sammenstyrtede, synkende huse; men det var kun et øjeblik, snart var hvort spor af dem forsvundet i det frygtelige dyb. Om-trent 60 mennesker omkom ved ulykken, og blandt dem var flere af byens mest anseede mænd. Ogsaa byens arkiv, der indeholdt adskillige gamle haandskrifter, som var af historisk interesse, blev borte for altid.

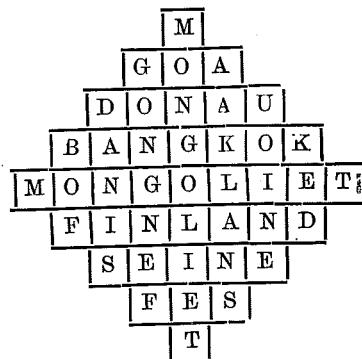
Flere blev reddede rent som ved et under og deriblandt ogsaa et lidet vuggebarn. Herom fortelles følgende:

Blandt dem, som blev overrasket af ulykken, var ogsaa byskriver Wickhart med hustru; begge sank ned i dybet. Deres barn laa og sov i sin vugge; da moderen merkede fare, vilde hun styrte hen og grieve barnet, men næede ikke saa langt. Men englene tog sig af den lille; de styrede vuggen som et lidet skib ud af det synkende hus, ud mellem sammenstyrtede bjelke og

mure ud paa vandet og lod den tilslut lande henne ved et lidet kapel. Her sat folkt se barnet komme drivende mod land i sin vugge. Men hvad var det for et barn? Jo, dette fortalte vuggen selv; paa forsiden af denne var nemlig med store bokstaver malet A. W. og derunder familien Wickharts vaben; man behøvede ikke at være i tvil om, at det var byskriverens lille gut, der som en Moses uafadt blev dragen op af vandet.

Og Gud holdt ogsaa senere sin haand over den lille Adalrich Wickhart. Han blev en stor og anseet mand, og døde i en høj alder, rig og anseet; hans efterstlegt findes endnu i Tyskland, og mange dygtige mænd regner ham som sin stamsader.

Opl. paa diamantgaaden i nr. 10.

Opl. paa billedgaaden i nr. 11. „Sælg ei din hjertefred for penge.“

Billedgaade.

M A